

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana

T: 01 478 74 00

F: 01 478 74 25

E: gp.mop@gov.si

www.mop.gov.si

Številka: 004-1/2019/11		
Ljubljana, 6.2.2019		
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si		
ZADEVA: Poročilo o udeležbi delegacije Republike Slovenije na Ministrski konferenci UNEP – na poti zmanjševanja onesnaževanja v JV in J Evropi, Beograd, 4. december 2018 – predlog za obravnavo		
1. Predlog sklepov vlade:		
Na podlagi 2. in 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ____ redni seji dne _____ pod točko _____ sprejela naslednji		
SKLEP:		
Vlada Republike Slovenije se je seznanila s poročilom o udeležbi delegacije Republike Slovenije na Ministrski konferenci UNEP – na poti zmanjševanja onesnaževanja v JV in J Evropi, ki je bila 4. december 2018 v Beogradu, Srbija		
Stojan Tramte GENERALNI SEKRETAR		
Sklep prejmejo:		
- Ministrstvo za okolje in prostor in - Ministrstvo za zunanje zadeve.		
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:		
-		
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:		
- Simon Zajc, državni sekretar za okolje - Katja Piškur, vodja Službe za EU koordinacijo in mednarodne zadeve - Štefanija Novak, sekretar v Službi za EU koordinacijo in mednarodne zadeve		
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
-		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
-		
5. Kratek povzetek gradiva:		
Gradivo podaja poročilo o udeležbi delegacije RS na 67. rednem srečanju Mednarodne komisije o kitolovu (IWC) v okviru Mednarodne konvencije o ureditvi kitolova.		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE

c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: (Samo če izberete DA pod točko 6.a.)		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
<p>V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):</p> <ul style="list-style-type: none"> – prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, – obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov. 				
II. Finančne posledice za državni proračun				
<p>Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:</p> <p>II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:</p>				
<p>II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:</p>				

Ni manjkajočih pravic porabe.	
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:	
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: (Samo če izberete NE pod točko 6.a.)	
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:	
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin.	NE
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: – Skupnosti občin Slovenije SOS: NE – Združenju občin Slovenije ZOS: NE – Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
V skladu s sedmim odstavkom 9. člena Poslovnika Vlade Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 43/01, 23/02 – popr., 54/03, 103/03, 114/04, 26/06, 21/07, 32/10, 73/10, 95/11, 64/12 in 10/14) javnost ni bila povabljen k sodelovanju, ker gre za predlog sklepa vlade.	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
Simon Zajc državni sekretar	

- priloga: Poročilo o udeležbi delegacije Republike Slovenije na Ministrski konferenci UNEP – na poti zmanjševanja onesnaževanja v JV in J Evropi, ki je bila 4. december 2018 v Beogradu, Srbija

PRILOGA

Ministrska konferenca UNEP – na poti zmanjševanja onesnaževanja v JV in J Evropi Beograd, 4. december 2018

Konferenco o inovativnih rešitvah za onesnaževanje v jugovzhodni in južni Evropi je organiziralo Ministrstvo za okolje Republike Srbije ob pomoči UNEP. Glavna tema konference je bila, kako najti inovativne rešitve za preprečevanje onesnaževanja preko upravljanja naravnih virov v tem delu Evrope in kako lahko preko krožnega gospodarstva najti priložnosti za okolje. Udeleženci konference pa so tudi predstavili nekatere nacionalne izkušnje kako se spopadajo s problematiko onesnaževanja.

V uvodnem nagovoru je minister za okolje Srbije Goran Trivan izpostavil dolžnost skrbeti za okolje. Celovito je ta skrb naslovljena v globalnih ciljih trajnostnega razvoja (SDG), za katerih izvajanje med drugim skrbi na globalni ravni tudi (UNEP). Konferenca je bila organizirana z namenom vzpostaviti večje sodelovanje v regiji J in JV Evrope, zlasti na področju zelenih koridorjev za mesta, inovacij za okolje, podnebnih sprememb, adaptacije, zmanjševanju potrošništva skozi inovacije in krožnega gospodarstva. Potrebno je sodelovanje čim več deležnikov.

Ivica Dačić, minister za zunanje zadeve je poudaril, promptnega seznanjanja javnosti na okoljskem področju, zato je namenila več sredstev za projekte NVO. Vzpostavila je tudi 5 Aarhus centrov za sodelovanje javnosti in širjenje informacij. Več pa mora še narediti na vzpostavljanju javno privatnih partnerstev, ki so v tem trenutku ključna za spodbujanje okoljskih investicij.

Satya Tripathi, UNEP je pozdravil cilj konference, ki bo tudi služila pripravi na Okoljsko skupščino ZN (UNEA) 4, z namenom pokazati kako se globalne zaveze odražajo v lokalni realnosti.

Herald Egerer, UNEP je pozval k sprejetju skupne vizije, ki predstavlja regionalni glas za UNEA 4. Italija in Srbija bosta organizirali stranski dogodek ob robu zasedanja UNEA 4 v marcu 2019, na katerem bodo predstavljeni izidi konference.

Ado Lohmus, predstavnik predsedstva UNEA (EE) je povedal, da bo trajnostna potrošnja in proizvodnja glavna tema naslednjega zasedanja UNEA, saj je to ključni vir onesnaževanja, glede na to da z današnjim stilom življenja porabimo več virov kot jih je na voljo. To se zelo kaže tudi na onesnaženosti s plastiko v oceanih, ki je presegla že vse meje. Da se onesnaževanje uspešno naslovi je treba vključiti privatni sektor in civilno javnost. Za učinkovito zmanjšanje onesnaževanja so potrebni kvalitetni podatke, zato je treba na mednarodni ravni izboljšati podatke iz monitoringa, morda tudi z izboljšanjem sistema. Povabi, naj se regija bolj poveže v pripravah na UNEA 4.

V nadaljevanju so se zvrstile **nacionalne intervencije**, kot navajamo v nadaljevanju.

Mirko Šarović, minister za zunanjo trgovino in ekonomske odnose BiH je povedal, da je danes 4.12.2018 v Sarajevu največja onesnaženost zraka na svetu, zato bo treba hitro ukrepati. Civilna javnost se že organizira, saj je BiH tudi po podatkih WHO država z najbolj onesnaženim zrakom v Evropi. V veliki meri je to zaradi neustreznega kurjenja v gospodinjstvih in slabega goriva v prometu. S tem se je že začela spopadati in sprejela nekaj ukrepov, t.j. načrt za zmanjšanje emisij CO2 do leta 2030. Bolje mora nasloviti inovacije v kmetijstvu, da bi se zmanjšale emisije metana in amonijaka. Ima tudi nizko stopnjo recikliranja, razen kovin in veliko število nelegalnih odlagališč.

Sokratis Fanellos, nadomestni minister za okolje Grčije, podpira pot priključitve Srbije EU, in povezovanje na Balkanu, kar je še zlasti potrebno na področju okolja. Ozon se v Grčiji še ni zmanjšal, ostale emisije onesnaževanja zraka pa se zmanjšujejo. Predstavi dokumente, ki jih je EL sprejela na področju podnebnih sprememb, zlasti adaptacije, kjer vidi nišo za povezovanje na Balkanu. Imajo nacionalni digitalni register za odpadke, da je vse transparentno. Tudi digitalni register za okoljska dovoljenja.

Andras Racz minister za okoljske zadeve Madžarske je naslovil problem plastičnih vrečk in povedal da je Madžarska sprejela strategijo za eko-inovacije. Sprejela je tudi ukrepe za zmanjšanje odpadne hrane in vzpostavila cilj 20% zmanjšanja odpadne hrane do leta 2020. Podpira sprejetje regionalnih sporočil za UNEA 4.

Minister Trivan povedal da so v Srbiji v teku projekti remediacije prsti in zmanjševanja industrijskega onesnaževanja. Ocenjuje, da bodo potrebovali 15 milijard EUR, da bi celovito naslovili področje okolja, če bi želeli doseči celovito izvajanje EU zakonodaje. Nasloviti bodo morali tudi krožno gospodarstvo in ravnanje z odpadki. Izvajajo Pariški sporazum, sprejeli so nacionalni prispevek za zmanjšanje CO₂ – pripravljajo nacionalni okvir, ki bo usklajen z EU zavezami do konca leta 2019. Beograd bo sprejel akcijski načrt za boj proti podnebnim spremembam, v katerega bo vključeno pogozdovanje okoli mesta in okolju bolj prijazen promet. Naslovil pa bo tudi energetska učinkovitost stavb. GEF, UNDP pomagata s projekti zelene rasti in za izzive podnebnih sprememb na lokalni ravni.

Ornela Cuci, namestnica ministra za turizem in okolje Albanije je poudarila, da se zavedajo problemov okolja, saj so pri njih skoraj izgubili orli, ki so zaščitni znak Albanije in njenega turizma. Sprejeli so več ukrepov za spodbujanje trajnostnega turizma, v katerega je usmerjen tudi razvoj države. Med drugim do tudi prepovedali vrečke pod 35 mikronov debeline. Spodbujajo sodelovanje med znanostjo, vlado in gospodarstvom, da bi si tako pridobili svoje lastne analize. Strinja se, da je treba probleme okolja v tej regiji nasloviti skupno.

Jani Makraduli, namestnik ministra za okolje in prostor FYR Makedonije je menil, da je pri varstvu okolja ključno imeti zanesljive podatke, saj se lahko le tako uspešno naslovi onesnaženje preko monitoringa. Pomeno je tudi postaviti ustrezne cilje za onesnaževala. V naslednjem letu bodo naslovili problem gretja v gospodinjstvih. Sprejeli bodo načrt za čistejši zrak, organizirali donatorsko konferenco, kjer bo prisoten UNEP. Regionalno povezovanje je pomembno, čeprav še ni dobrih podatkov o onesnaženosti te regije.

Mehmed Emin Birpinar, namestnik ministra za okolje in urbanizem Turčije je menil, da so okoljski problemi so daleč pred političnimi. Zlasti zrak, voda in prst so najpomembnejši viri, ki jih je treba varovati pred onesnaževanjem in okoli katerega se lahko politični problemi zgostijo ali pa rešujejo. Turčija posodablja okoljsko zakonodajo, naslovila bo problem plastičnih vrečk, cilje je do 2025 zmanjšati uporabo na 40 plastičnih vrečk/oseba. Prenaša tudi ostalo EU zakonodajo, glede na to, da je država pristopnica. Na področju podnebnih sprememb se smatra za državo v razvoju in ne razvito državo in se zavezala z INDC 21% znižanjem emisij do leta 2020. Pomembno regionalno sodelovanje je tudi v boju proti onesnaženju morij z mikro-plastiko.

Ion Cimpanu, državni sekretar na ministrstvu za okolje Romunije je izpostavil spodbujanje energetske učinkovitosti preko ustreznih ukrepov v prometu (vozila) ter program za stavbe in zmanjševanje emisij preko ukrepov v energetiki (solarni sistemi). Iz ETS namenijo cca 1 mio sredstev v ta namen.

Lukaš Kuchta, vodja oddelka na ministrstvu za okolje Slovaške je povedal, da so ustanovili Zeleni sklad za izobraževanje, da bi tako bolj krepili okoljsko ozaveščenost. Današnja razprava je pomembna za skupni nastop na UNEA 4. Poda informacijo, da bo Slovaška v soorganizaciji z EK novembra 2019 organizirala Clean Air Forum v Bratislavi.

Saša Radulović državni sekretar ministrstva za trajnostni razvoj in turizem Črne gore je izpostavil pomen skupnega nastopa in usklajevanja v postopku priprave na UNEA 4. Povedal je, da bo Črna Gora naslednji mesec odprla poglavje 27 – okolje, v pogovorih za članstvo EU. Njihova strategija je razvoj trajnostnega turizma, ki vidi veliko priložnost v 5 nacionalnih parkih.

Simon Zajc, državni sekretar za okolje, ministrstva za okolje in prostor Slovenije je izpostavil pomen regionalnega povezovanja, ko se naslavlja problem onesnaževanja. Predstavil aktivnosti Slovenije glede spodbujanja prehoda na krožno gospodarstvo in v tem okviru izpostavil pomen učinkovitega ravnanja z odpadki, kjer je pomembno postaviti učinkovite in dosegljive številčne cilje. Ključno je dobro ločeno zbiranje odpadkov in učinkovito izvajanje načela onesnaževalec plača skozi razširjeno odgovornosti proizvajalca. Poudaril je pomen izobraževanja otrok za spremembo navad ljudi k okolju bolj prijaznim ravnanjem. Na področju onesnaževanja zraka je predstavil platformo, kjer lahko civilna javnost najde podatke o onesnaženosti zraka v vseh regijah Slovenije.

Vsi udeleženci so se zavzeli za pomen regionalnega sodelovanja pri naslavljanju problemov onesnaževanja na globalni ravni in se pridružili skupni regionalni viziji o inovativnih rešitvah na področju onesnaževanja, ki je bila sprejeta ob koncu konference.

V okviru ministrske razprave o inovativnih rešitvah za boj proti onesnaževanju skozi trajnostno upravljanje z viri je bil izpostavljen pomen naslovitve onesnaževanja skozi izvajanje SDG, saj je tudi na globalni ravni postalo jasno, da gospodarskega razvoja brez upoštevanja okolja ne bo. Enako pa so pomembni z vidika zdravja ljudi. Na tem področju je UNEP zelo aktiven, saj ima več projektov v Indiji na področju kmetijstva in pesticidov. Svetovne finančne institucije (npr WB) lahko pomagajo, saj je na voljo več denarja kot ga lahko porabimo, to se je pokazalo tudi na več projektih v Indoneziji. Da se učinkovito naslovi onesnaževanje je potrebno imeti dobro zakonodajo in kontrolne mehanizme, vendar pa je dodatno k temu potrebna politična odločitev, da se povežeta okolje in gospodarstvo. Končno pa je treba na tem območju tudi izboljšati monitoring, da bo podjetje, ki želi vlagati lahko gotovo glede stanja okolja preden investira v okoljske projekte. Uvesti bo potrebno integriran pristop in močno okoljsko bazo podatkov.

V ministrski razpravi o krožnem gospodarstvu kot priložnosti za jugovzhodno in južno Evropo je bilo izpostavljeno, da je skozi (SDG 8.4) treba ločiti gospodarsko rast in onesnaževanje okolja. Krožnost gospodarstva se ne doseže samo s tehnologijo ampak v premiku miselnosti in pri zasnovi proizvodov ter njihovi uporabi, da se najbolj varuje naravne vire. Krožno gospodarstvo, kot is ga teoretično predstavljamo je težko v celoti uresničiti. Ozreti se je treba nazaj zlasti glede nastajanja odpadkov in pomisliti, kako smo proizvajali manj odpadkov. Industrijo je treba bolj zainteresirati, zlasti preko učinkovite izmenjave informacij, izkušenj in olajšati razprave med industrijo in okoljem zlasti preko UNIDO in OECD. Na globalni ravni so glavna sporočila glede trajnostne proizvodnje in potrošnje že uveljavljena, tako da se zdaj veliko pričakuje od UNEA 4. Bistvo zasedanja bo izmenjati izkušnje, ki jih lahko drugi uporabijo, tudi s pomočjo UN institucij. Jasno je da države potrebujejo partnerstva, saj same ne morejo uspešno nasloviti problema onesnaževanja ali se same obrniti na pot krožnega gospodarstva. Veliko več bo treba tudi narediti na upravljanju mest, saj se v mestih večina virov uporablja ne-trajnostno.

Sodelovanje v regiji je nujno, da se doseže krožno gospodarstvo. Narava v tej regiji je bolje ohranjena kot v EU. Regija ima tudi manjšo izkoriščenost virov kot večina EU držav. Porabe virov ne smemo spraviti na raven EU, da bi dosegli trajnostni razvoj. Regija ne sme narediti vseh napak, ki so jih naredile ostale industrijske države. Iskati je treba bolj napredne tehnologije in ne zgolj slediti trenutni EU zakonodaji. Uhajanje onesnaževanja iz razvitih držav se mora nehati (npr avtomobili iz SI zginejo na zahodni Balkan). Vse države morajo sprejeti ustrezne ukrepe, da ne prihaja do čezmejnih ukrepov. Tudi ne sme prihajati do uhajanja pri graditvi elektrarn, zato da bi se elektrika izvažala na EU trg. UNEP je prostor za razpravo in izmenjavo izkušenj med državami, preko katerega se lahko financira izvirne rešitve iz regije.